

Høringssak – Justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser.

KR 58.1/17 Liturgivedlegg fra Kirkerådet: Høring om Justert ordning for hovedgudstjenesten.

Aurskog menighetsråd har bedt gudstjenesteutvalget om å drøfte saken og utarbeide et høringssvar som menighetsrådet behandlet i sitt møte 05.04.18.

Gudstjenesteutvalgets medlemmer fikk utlevert alle papirer tilhørende høringen i sitt møte 18.01.2018. Og høringsspørsmålene ble drøftet og referatført i gudstjenesteutvalgets møte 08.03.2018.

Høringstema 1:

Hvordan fremme kvaliteten i gudstjenestelivet og øke antall deltakere.

Høringsspørsmål:

1a) Hvordan mener dere gudstjenestereformens visjoner har påvirket deres gudstjenestefeiring?

- Hva har fungert godt og hva har fungert dårlig?

Svar:

- Kommentar til høringstema 1a) og 1b):

Vi arbeider for at kvaliteten skal fremmes i gudstjenesten og vi ønsker økt antall deltakere.

Likevel blir økt deltagelse viktigere enn antallet som er til stede.

Ansatte og frivillige bør selvsagt gjøre en så god jobb som mulig i gudstjenestearbeidet for å fremme kvaliteten. Samtidig er det viktig at selve liturgien er best mulig tilrettelagt og kommuniserer godt med menigheten, slik at de som kommer opplever å få en økt del /deltakelse i gudstjenesten. Dette blir en grunnstein i arbeidet videre (parallelt) for å få øket antall deltakere.

- Vi opplever at gudstjenestereformen har hatt en positiv påvirkning på Aurskog menighets gudstjenestefeiring. Det har skapt både engasjement og bevissthet, og mange gode samtaler/meningsutvekslinger forut for de veivalg som er tatt.

- Ny tekstbok med andre og flere bibeltekster har vært en berikelse.

- Vi opplever en tettere sammenheng mellom bibeltekstene ettersom de kommer rett

etter hverandre. Bruk av Halleluja-omkvad har bidradd til dette. Evangelie-prosesjon kommuniserer godt med menigheten og løfter frem evangelieteksten.

- Vi har bønnevandring under nattverdmåltidet. Under god ledelse (som vi oftest har) oppleves dette som positivt. Med utdeling av nattverd nedenfor kortrinnen blir den lettere tilgjengelig for flere. Barrieren for å delta blir mindre. Og om man ikke ønsker å gå til nattverd kan man gå en runde på bønnevandring og dermed være deltakende (og ikke passiv) under nattverd-delen. Og over tid kan dette øke nattverd-deltakelsen også. - Dette vil vi i Aurskog savne om muligheten for bønnevandring under nattverd tas bort.

Flertallet i Aurskog menighetsråd ønsker å beholde bønnevandring under nattverden. Mindretallet støtter høringsdokumentenes skille mellom bønnedel og nattverd.

- Vi har fått flere aktivt deltakende i gudstjeneste-arbeidet, ved opprettelse av fem gudstjenestegrupper. Dette har ført til større involvering og større eierskap til gudstjenesten for de som deltar i dette arbeidet.

- Det er vanskelig å se noen økning i antall deltakere på gudstjenestene jevnt over. Dette var vel et ønske og mål med reformen. Likevel er det vanskelig å se noen klar årsaks-sammenheng mellom gudstjenestereformens nye liturgi og oppslutningen om gudstjenesten generelt.

- Vi kjenner noen ganger på savnet etter en «Famliegudstjeneste-liturgi» (*jmf. Famliegudstjeneste i Gudstjenestebok I, av 1992*). Famliegudstjeneste-liturgien var en enkel, men komplett, liturgi spesielt tilrettelagt for barn/familier. Og tittelen /begrepet 'Famliegudstjeneste' formidlet tydelig målgruppen for gudstjenesten.

Løsningen for Aurskog menighet per i dag er å tilpasse «ordets del» i gudstjenestene spesielt tilrettelagt for barn. F.eks. i gudstjenester med trosopplæringstiltak rettet mot spesielle aldersgrupper, der tekstlesning/formidling og gjerne også sang kombineres i en mer ledig form.

1c) Hvilke av de momentene som er nevnt over bør vi særlig rette vår oppmerksomhet mot i gudstjenestearbeidet fremover?

Svar:

- Fokus på sammenheng i bibeltekster og preken.

- Famliegudstjenester med bredde – Storfamilie-gudstjenester – et økt fokus for å få med flere unge /familier med barn.

Høringstema 2:

Alminnelige bestemmelser for Ordning for hovedgudstjeneste.

Høringsspørsmål:

2) Mener dere det er behov for å justere eller presisere noe ved prosedyren med hvordan menighetens lokale grunnordning utarbeides og vedtas (jmf. Alminnelige bestemmelser)? Hva bør endres?

Svar:

Etter en flere års prøve-periode beveger landets menigheter seg mot en felles liturgi. Det er i Aurskog menighet fortsatt ønske om en viss fleksibilitet i gudstjenesteordningen. Og i de tilfeller ordningen ikke hjemler vil det være behov for at biskop (evt. ved prost) er med i prosessen og vurderer og godkjenner lokale gudstjenesteordninger.

Høringstema 3:

Justering i hoveddel I. Samling, ledd 1-8.

3e) Er dere enige i at samlingsbønn blir et valgfritt ledd?

Svar:

Ja. (Se også svar på spørsmål 3i))

3f) Har dere endringsforslag eller kommentarer til leddet syndsbekjennelse?

Svar:

Vi ønsker å fortsatt kunne bruke det dobbelte kjærlighetsbudet i innledningen til syndsbekjennelsen. Dette har vært mulig gjennom gudstjenesteordningen til nå. Det dobbelte kjærlighetsbudet er med på å styrke bevisstheten om forholdet mellom Gud og mennesker.

Kommentar syndsbekjennelse D - formulering:

Følgende endrede formulering ville understreket menneskets behov for å stadig komme tilbake til Gud for å be om tilgivelse:

A: Hellige Gud, du vår skaper:

Vi har ofte vendt oss bort fra deg
og kjenner syndens makt i oss.

Tilgi oss og sett oss igjen fri
til å tjene deg og vår neste.

3i) Er dere enige i at ledd 8 Dagens bønn blir obligatorisk i alle hovedgudstjenester?

Svar:

Vi ønsker å kunne bruke enten samlingsbønn eller kollektbønn på samlingsbønnens plass. – Inntil nå har det vært mulig å bruke kollektbønnen som samlingsbønn på høytidsdager. Og vi ønsker gjerne denne valgmuligheten ellers i kirkeåret også.

Bl.a. ved gudstjenester spesielt tilrettelagt for barn kan annen bønn enn kollektbønnen fungere bedre i kommunikasjonen.

Vi ønsker dermed ikke Dagens bønn som en obligatorisk bønn.

Bakgrunn:

Ved utarbeidelse av liturgi i Aurskog menighet hadde vi fokus på en kort og konsentrert innledningsdel til gudstjenesten, slik at det skulle bli «god flyt», og ikke oppleves for langtrukket frem til ordets del.

Blant annet på grunn av dette valgte vi å ha syndsbejennelsen i forbindelse med forbønn.

Dermed har samlingsbønnen blitt det samlende bindeledd (overgang) mellom nådehilsen og Kyrie i liturgien.

Som referanse hadde liturgien «Forenklet høymesse» i Gudstjenestebok Del 1 (1992) direkte overgang fra nådehilsen til Kyrie, noe som ofte kom brått på menigheten og dermed gav lite opplevelse av «flyt» i liturgien.

(I høymessen av 1977/92 kom syndsbejennelsen obligatorisk som bindeledd/overgang mellom nådehilsen og Kyrie som ivaretok en god rytme og flyt i liturgien.)

Med en obligatorisk Dagens bønn etter Gloria kan Aurskog menighet i praksis bli stående med to samlende bønner i innledningsdelen: Samlingsbønn og Dagens bønn. Dette kan virke noe omstendelig.

Vi ønsker derfor å kunne videreføre kun med én bønn i innledningsdelen, på samlingsbønnens plass.

3j) Eventuelt andre kommentarer til høringstema 3?

Svar:

Ingen kommentarer.

Høringstema 4:

Justering i hoveddel II. Ordet, ledd 9-17.

4) Har dere endringsforslag eller kommentarer til hoveddel II. Ordet?

Svar:

Bibeltekstene er sentrale. Viktig å fremheve betydningen av en god formidlingen av bibeltekstene i gudstjenesten.

Høringstema 5:

Justering i hoveddel III. Nattverd, ledd 18-21.

5a) Har dere kommentarer til nattverdpraksisen i menighetene i dag med særkalk og/eller intinksjon?

Svar:

Vi ønsker å fortsette vår praksis med «stående nattverd» med særkalker, i midtgangen. Nattverd rundt alterringen har vært etterspurt, og vi har derfor etterkommet dette ønsket ved enkelte gudstjenester gjennom året, bl.a. i høytidene.

Henviser til vårt høringssvar 1a) ang. bønnevandring under nattverd, som vi har positive erfaringer med og flertallet i Aurskog menighetsråd ønsker muligheten til å beholde. Mindretallet støtter høringsdokumentenes skille mellom bønnevandring og nattverd.

5b) Har dere kommentarer til valgene av ordene som er foreslått (din – hans / kropp – legeme / kalk – beger)

Svar:

Ingen kommentarer.

5c) Er dere enige i at takkofferet inngår i nattverdliturgien?

Svar:

Ja.

Likevel viktig å fremheve at vi ikke «tar betalt» for nattverden.

5e) Er dere enige i å *ikke* innføre det forkortede alternativet i erklæringen etter nattverdmåltidet?

Svar: Ja.

Høringsspørsmål 6:

Justering i de enkelte nattverdbønnene.

6) Har dere kommentarer eller endringsforslag til noen av nattverdbønnene?

Svar:

Ingen kommentarer.

Høringstema 7:

Justeringer i hoveddel IV. Sendelse.

7) Har dere kommentarer eller endringsforslag til hoveddel IV. Sendelse?

Svar:

Ingen kommentarer.